PARLAMENT EUROPEJSKI 2009 - 2014

Dokument z posiedzenia

6.3.2012 B7-0129/2012

PROJEKT REZOLUCJI

zamykającej debatę nad oświadczeniami Rady i Komisji

złożony zgodnie z art. 110 ust. 2 Regulaminu

w sprawie sprawozdania z postępów Bośni i Hercegowiny w 2011 r.
(2011/2888(RSP))

Doris Pack
złożony w imieniu Komisji Spraw Zagranicznych

B7-0129/2012

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie sprawozdania z postępów Bośni i Hercegowiny w 2011 r. (2011/2888(RSP))

Parlament Europejski,

– uwzględniając Układ o stabilizacji i stowarzyszeniu między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi z jednej strony, a Bośnią i Hercegowiną z drugiej strony, podpisany dnia 16 czerwca 2008 r. i ratyfikowany przez wszystkie państwa członkowskie UE oraz Bośnię i Hercegowinę,

– uwzględniając decyzję Rady 2008/211/WE z dnia 18 lutego 2008 r. w sprawie zasad, priorytetów i warunków zawartych w partnerstwie europejskim zawartym z Bośnią i Hercegowiną oraz uchylającą decyzję 2006/55/WE[1],

– uwzględniając decyzję Rady 2011/426/WPZiB z dnia 18 lipca 2011 r. w sprawie mianowania Specjalnego Przedstawiciela Unii Europejskiej w Bośni i Hercegowinie[2],

– uwzględniając konkluzje Rady w sprawie Bośni i Hercegowiny z dni 21 marca 2011 r., 10 października 2011 r. oraz 5 grudnia 2011 r.,

– uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady pt. „Strategia rozszerzenia i najważniejsze wyzwania na lata 2011-2012” (COM(2011)0666) oraz sprawozdanie w sprawie postępów Bośni i Hercegowiny w 2011 r. przyjęte w dniu 12 października 2011 r. (SEC(2011)1206 final),

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 czerwca 2010 r. w sprawie sytuacji w Bośni i Hercegowinie[3],

– uwzględniając wspólne oświadczenie z 13. międzyparlamentarnego posiedzenia Parlamentu Europejskiego i Zgromadzenia Parlamentarnego Bośni i Hercegowiny w Brukseli w dniach 19-20 grudnia 2011 r.,

– uwzględniając art. 110 ust. 2 Regulaminu,

A. mając na uwadze, że Unia Europejska nadal deklaruje zdecydowane zaangażowanie na rzecz suwerennej i zjednoczonej Bośni i Hercegowiny; mając na uwadze, że jednym z podstawowych celów politycznych UE jest przyspieszenie postępu tego kraju na drodze do członkostwa w UE, a tym samym pomoc w poprawie jakości życia z korzyścią dla ogółu obywateli; mając na uwadze, że postęp ten wymaga sprawnych instytucji na wszystkich szczeblach oraz zaangażowania przywódców politycznych kraju;

B. mając na uwadze, że przyszłość Bośni i Hercegowiny leży w Unii Europejskiej, oraz

[1] Dz.U. L 80 z 19.3.2008, s. 18.
[2] Dz.U. L 188 z 19.7.2011, s. 30.
[3] Teksty przyjęte, P7_TA(2010)0238.

mając na uwadze, że perspektywa członkostwa w UE jest jednym z czynników, które w największym stopniu jednoczą obywateli kraju;

C. mając na uwadze, że odpowiedzialność za powodzenie procesu akcesji do UE spoczywa w pierwszym rzędzie na tym potencjalnym kraju kandydującym, a przygotowania powinny być prowadzone przede wszystkim przez osoby wybrane przez obywateli i odpowiedzialne przed nimi oraz zgodnie ze wspólnie wypracowaną wizją pilnych politycznych, gospodarczych i społecznych problemów kraju; mając na uwadze, że Bośnia i Hercegowina ma perspektywę członkostwa w UE tylko jako jedno państwo, oraz mając na uwadze, że rozchwianie instytucji państwowych pozbawi wszystkich obywateli szansy skorzystania na integracji z UE;

D. mając na uwadze, że przywódcom partii politycznych udało się osiągnąć porozumienie co do nowego rządu państwowego, który ukonstytuował się po trwającym około 15 miesięcy zastoju politycznym;

E. mając na uwadze, że polityczny i instytucjonalny impas uniemożliwił krajowi prowadzenie bardzo potrzebnych reform zmierzających do zbliżenia z UE, w szczególności w kluczowych dziedzinach jak budowa państwowości, sprawowanie rządów, wdrażanie zasad praworządności oraz dostosowywanie do europejskich standardów; mając na uwadze, że brak rządu państwowego wpłynął też na zdolność do przyjęcia spójnej polityki gospodarczej i budżetowej;

F. mając na uwadze, że reforma konstytucyjna pozostaje reformą o kluczowym znaczeniu dla przekształcenia Bośni i Hercegowiny w skuteczne i w pełni funkcjonalne państwo;

G. mając na uwadze, że w kraju o różnych szczeblach zarządzania ścisła koordynacja między poszczególnymi podmiotami i szczera współpraca są potrzebne do zwiększenia umiejętności zajmowania spójnego stanowiska; mając jednak na uwadze, że żaden mechanizm koordynacji nie może zastąpić bardzo potrzebnej woli politycznej; mając na uwadze, że współpraca może prowadzić do namacalnych rezultatów z korzyścią dla wszystkich obywateli, co pokazała liberalizacja reżimu wizowego, mimo że w wielu przypadkach brakuje niezbędnej koordynacji;

H. mając na uwadze, że celem politycznym posiadającego wzmocnioną pozycję specjalnego przedstawiciela UE i szefa delegatury jest zaoferowanie doradztwa ze strony UE i ułatwienie procesu politycznego, a także zapewnienie spójności i zbieżności działań Unii;

I. mając na uwadze, że złożona struktura wymiaru sprawiedliwości, która nie przewiduje istnienia sądu najwyższego na szczeblu państwowym, brak harmonizacji czterech wewnętrznych jurysdykcji, polityczna ingerencja w system sądowy, a także podważanie kompetencji państwowych organów sądowniczych osłabia funkcjonowanie sądownictwa i utrudnia wysiłki reformatorskie;

J. mając na uwadze, że ustanowiona w 2003 r. misja policyjna UE została przedłużona do dnia 30 czerwca 2012 r. w celu przejścia przyszłych działań na finansowanie z instrumentów wspólnotowych i ustanowienia strategicznego doradztwa w dziedzinie egzekwowania prawa i sądownictwa karnego w biurze specjalnego przedstawiciela UE;

K. mając na uwadze, że Bośnia i Hercegowina udziela pomocy w toczących się procesach i apelacjach dotyczących zbrodni wojennych oraz prowadzi współpracę w związku z przekazanymi sprawami;

L. mając na uwadze, że korupcja nadal poważnie szkodzi społeczno-gospodarczemu i politycznemu rozwojowi kraju;

M. mając na uwadze, że handel ludźmi jest poważnym przestępstwem i olbrzymim naruszeniem praw człowieka; mając na uwadze, że Bośnia i Hercegowina jest państwem pochodzenia, tranzytu i przeznaczenia w handlu ludźmi, szczególnie kobietami i dziewczętami;

N. mając na uwadze, że brak perspektyw zatrudnienia, szczególnie wśród młodych ludzi, opóźnia postępy kraju i przyczynia się do niezadowolenia społecznego;

O. mając na uwadze, że współpraca z innymi krajami regionu jest koniecznym warunkiem wstępnym trwałego pokoju i pojednania w Bośni i Hercegowinie oraz na Bałkanach Zachodnich;

Uwagi ogólne

1. przyjmuje z zadowoleniem powstanie nowego rządu państwowego w następstwie porozumienia przywódców partii politycznych co do szeregu ważnych kwestii; wzywa, aby porozumienie zrealizowano w pełni poprzez zajęcie się nieuregulowanymi kwestiami, w tym przyjęciem budżetu państwowego na 2012 r. i powołaniem dyrektorów agencji państwowych; wzywa elitę polityczną, aby bazowała na tym pozytywnym wyniku, który może dać nowy bodziec do procesu integracji z UE, i wznowiła konstruktywny dialog również na temat innych ważnych reform;

2. z zaniepokojeniem zauważa ograniczone postępy, jakie Bośnia i Hercegowina – jako potencjalny kraj kandydujący do członkostwa w UE – poczyniła na drodze do stabilizacji i rozwoju społeczno-gospodarczego; jest jednak zdania, że postęp ku integracji z UE z korzyścią dla obywateli Bośni i Hercegowiny jest możliwy, pod warunkiem że zasadami przewodnimi w dalszych działaniach będą determinacja, odpowiedzialność polityczna, kultura kompromisu oraz wspólna wizja przyszłości kraju; zachęca władze Bośni i Hercegowiny do podejmowania dalszych konkretnych działań zmierzających do zdecydowanego sprowadzenia tego kraju na drogę ku UE;

3. przypomina wszystkim podmiotom politycznym w Bośni i Hercegowinie, że reformy na rzecz integracji z UE mają przynieść korzyści obywatelom Bośni i Hercegowiny oraz że podmioty te są odpowiedzialne przed obywatelami za osiągnięcie kompromisu, skuteczną koordynację, porozumienie w kwestii reform i za ich wdrożenie; przypomina, że warunkiem sukcesu w dążeniu do członkostwa w UE jest również funkcjonujące państwo, a także funkcjonujący rząd i administracja państwowa; apeluje do wszystkich podmiotów politycznych o dokonanie niezbędnych zmian konstytucyjnych i przeprowadzenie innych kluczowych reform, a także skupienie się na tworzeniu warunków do wejścia w życie układu o stabilizacji i stowarzyszeniu; podkreśla, że poczucie odpowiedzialności na szczeblu lokalnym oraz zaangażowanie polityczne są koniecznymi warunkami wstępnymi powodzenia jakiejkolwiek pomocy finansowej UE; w tym celu wzywa władze kraju do

stworzenia niezbędnej struktury zdecentralizowanego zarządzania Instrumentem Pomocy Przedakcesyjnej (IPA); podkreśla potrzebę wzmocnienia mechanizmów koordynacji programowania przyszłej pomocy finansowej UE, w szczególności w ramach IPA;

4. zdecydowanie uważa, że wzmocnienie państwa na szczeblu centralnym nie oznacza osłabienia jednostek administracyjnych, lecz stworzenie warunków do działania skutecznej administracji centralnej zdolnej do przygotowania całego kraju do przystąpienia do UE przy ścisłej współpracy między poszczególnymi szczeblami zarządzania; w związku z tym podkreśla potrzebę wzmocnienia zdolności administracyjnych na wszystkich szczeblach sprawowania rządów w odniesieniu do spraw związanych z UE oraz koordynacji między poszczególnymi organami w zakresie programowania pomocy finansowej UE we wszystkich sektorach istotnych z punktu widzenia transpozycji prawodawstwa UE;

5. potępia język i działania zachęcające do nienawiści, które osłabiają proces pojednania między wspólnotami etnicznymi i funkcjonowanie struktur państwowych;

Zwiększona obecność UE

6. z zadowoleniem przyjmuje ogólną strategię UE na rzecz Bośni i Hercegowiny, w tym zaakcentowanie obecności UE w Bośni i Hercegowinie przez powołanie przedstawiciela UE, posiadającego wzmocnioną pozycję i pełniącego podwójny mandat specjalnego przedstawiciela UE i szefa delegatury; wyraża uznanie dla specjalnego przedstawiciela UE/ szefa delegatury za wsparcie udzielane Bośni i Hercegowinie w sprawach związanych z UE oraz ułatwianie procesu integracji z UE na szczeblu lokalnym; w pełni popiera ambicje specjalnego przedstawiciela UE/ szefa delegatury, aby dopomóc władzom Bośni i Hercegowiny w umieszczeniu zagadnień związanych z przystąpieniem do UE w centrum procesu politycznego poprzez zapewnienie spójności, koordynacji i zbieżności działań Unii; w związku z tym apeluje do wszystkich podmiotów politycznych o współpracę na zasadzie ścisłego partnerstwa ze specjalnym przedstawicielem UE; przypomina o potrzebie zapewnienia zwiększonej obecności UE za pomocą jasnych i kompleksowych strategii dotyczących różnych problemów, a równocześnie za pomocą silnego i spójnego wsparcia udzielonego przez wszystkie państwa członkowskie UE na rzecz urzędu specjalnego przedstawiciela UE/ szefa delegatury; w związku z tym zauważa, że UE musi przydzielić wystarczające środki, w tym personel w liczbie umożliwiającej obecność w całym kraju, w celu umożliwienia specjalnemu przedstawicielowi UE/ szefowi delegatury realizacji założonych celów;

7. zwraca się do społeczności międzynarodowej o rozważenie konieczności likwidacji Biura Wysokiego Przedstawiciela i wypracowanie odpowiednich rozwiązań w tym zakresie, tak aby umożliwić większe uczestnictwo i odpowiedzialność na szczeblu lokalnym za własne sprawy Bośni i Hercegowiny, mając na uwadze, że tego rodzaju działania nie powinny negatywnie wpłynąć na stabilność kraju ani na tempo i wynik tak bardzo potrzebnych reform; przypomina, że władze Bośni i Hercegowiny muszą w tym kontekście rozwiązać nieuregulowane kwestie własności państwowej i wojskowej;

8. z zadowoleniem zauważa istotny wkład misji policyjnej UE (EUPM) i prowadzonej przez EUFOR operacji Althea w stabilność i bezpieczeństwo Bośni i Hercegowiny oraz uważa je za ważne elementy wzmocnionej ogólnej strategii UE na rzecz Bośni i Hercegowiny;

podkreśla cenny wkład EUPM w zwalczanie przestępczości zorganizowanej i korupcji przez organy ścigania i wymiar sprawiedliwości Bośni i Hercegowiny; zwraca uwagę na porozumienie dotyczące zakończenia EUPM do końca czerwca 2012 r.; przypomina o potrzebie należytego przekształcenia działań EUPM w projekty pomocowe finansowane w ramach IPA oraz w strategiczne zdolności doradcze specjalnego przedstawiciela UE w zakresie egzekwowania prawa i sądownictwa karnego; z zadowoleniem przyjmuje rolę operacji wojskowej Althea, polegającą na wspieraniu dążenia Bośni i Hercegowiny do utrzymania bezpiecznych i pewnych warunków życia w ramach odnowionego mandatu ONZ; podkreśla jednak potrzebę dalszego zwiększenia umiejętności i profesjonalizmu służb bezpieczeństwa Bośni i Hercegowiny w celu wzmocnienia uczestnictwa i zdolności na szczeblu lokalnym;

Kryteria polityczne

9. przypomina o swoim stanowisku, zgodnie z którym państwo powinno posiadać wystarczające uprawnienia ustawodawcze, budżetowe, wykonawcze i sądownicze, aby móc spełnić kryteria przystąpienia do UE;

10. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę dotyczącą Forum Koordynacji Parlamentarnej, zajmującego się sprawami ustawodawczymi związanymi z integracją z UE na różnych szczeblach zarządzania i mającego przyczyniać się do tego, by sprawy europejskie stawały się sprawami krajowymi; choć dotychczas nie było możliwe osiągnięcie porozumienia co do konkretnych zmian w konstytucji, uważa pracę tymczasowego wspólnego komitetu za krok naprzód, gdyż po raz pierwszy politycy Bośni i Hercegowiny ustalili zinstytucjonalizowaną metodę prowadzenia dyskusji o zmianach konstytucyjnych bez obecności społeczności międzynarodowej i z udziałem społeczeństwa obywatelskiego, w sposób otwarty i przejrzysty dla opinii publicznej;

11. wyraża zaniepokojenie w związku z tym, że dialog społeczny wciąż jest niewystarczający oraz że konsultacje z partnerami społecznymi są prowadzone nieregularnie; wzywa rząd Bośni i Hercegowiny do wzmocnienia zdolności administracyjnych w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz do udzielania dalszego wsparcia na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego poprzez przyjęcie ambitniejszych celów dotyczących nawiązania dialogu społecznego z odnośnymi partnerami; podkreśla, że należy wyjaśnić zasady uznawania i rejestracji partnerów społecznych oraz że należy przyjąć ustawę o reprezentatywności partnerów społecznych na szczeblu państwowym;

12. zauważa, że reforma konstytucyjna pozostaje reformą o kluczowym znaczeniu dla przekształcenia Bośni i Hercegowiny w skuteczne i w pełni funkcjonalne państwo; wzywa komisję parlamentarną do przedłożenia konkretnych wniosków w tej sprawie;

13. ponownie wzywa do osiągnięcia porozumienia i do zapewnienia pełnej zgodności z orzeczeniem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawie Sejdić-Finci i z art. 2 układu o stabilizacji i stowarzyszeniu, wymagającym przestrzegania zasad demokratycznych i praw człowieka; przypomina, że pomijając sprawę Sejdić-Finci, istnieje również ogólna potrzeba zmiany konstytucji w sposób umożliwiający bardziej pluralistyczne, demokratyczne i skuteczne sprawowanie rządów oraz stworzenie bardziej pluralistycznej, demokratycznej i skutecznej struktury państwa;

14. wzywa nowy rząd do ułatwienia przeglądu odpowiedniego prawodawstwa i do zapewnienia ustanowienia niezależnego, bezstronnego i skutecznego systemu sądowego zgodnie ze standardami międzynarodowymi oraz w celu wzmocnienia praworządności z korzyścią dla wszystkich obywateli; z zadowoleniem przyjmuje fakt poczynienia – za sprawą ustrukturyzowanego dialogu na temat sądownictwa – pewnych postępów w zakresie osiągania równowagi między uprawnieniami sądowniczymi na szczeblu państwa i na szczeblu jednostek administracyjnych; apeluje jednak do rządu o skuteczne wdrożenie strategii w zakresie reformy wymiaru sprawiedliwości oraz o zapobieżenie próbom osłabienia instytucji sądowych na szczeblu państwowym, takich jak Najwyższa Rada Sądownicza i Prokuratorska;

15. ponawia swój apel o ustanowienie na szczeblu państwowym sądu najwyższego oraz o włączenie go do ram konstytucyjnych, aby mógł działać jako czynnik integracji sądownictwa w całym kraju oraz aby umożliwiał stopniową harmonizację czterech różnych systemów prawnych działających w Bośni i Hercegowinie;

16. z zadowoleniem przyjmuje postęp w przygotowaniach do zakończenia nadzoru międzynarodowego nad Dystryktem Brczko;

17. z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie ustawy o spisie ludności przez obydwie izby Zgromadzenia Parlamentarnego Bośni i Hercegowiny w związku z porozumieniem politycznym między przywódcami partii; wzywa władze Bośni i Hercegowiny do pilnego przeprowadzenia niezbędnych przygotowań technicznych, gdyż jest to nie tylko niekwestionowany warunek wstępny otwierający szansę na przystąpienie do UE, lecz również kwestia istotna dla społeczno-gospodarczego rozwoju kraju;

18. w tym kontekście ponownie podkreśla zobowiązanie do wdrożenia załącznika VII do porozumienia pokojowego z Dayton w celu zapewnienia trwałego powrotu uchodźców wewnętrznych, uchodźców i innych osób będących ofiarami konfliktów oraz opracowania na ich rzecz sprawiedliwych, całościowych i trwałych rozwiązań;

19. wzywa władze Bośni i Hercegowiny do prowadzenia skutecznych dochodzeń i do ścigania przypadków korupcji, a także do skazywania większej liczby sprawców; z zadowoleniem przyjmuje ambicje dotyczące uruchomienia planu działania na rzecz zwalczania korupcji w służbie cywilnej; podkreśla potrzebę szerzenia w społeczeństwie wiedzy na temat przepisów i praktyk antykorupcyjnych oraz konieczność wdrożenia systemu umożliwiającego obywatelom zgłaszanie przypadków korupcji; ponadto wzywa rząd, w razie potrzeby przy wsparciu UE, do opracowania i wdrożenia specjalnych programów szkoleń dla sił policyjnych, prokuratorów, sędziów i innych właściwych organów w celu podniesienia ich świadomości oraz zwiększenia wiedzy na temat przepisów i praktyk antykorupcyjnych;

20. z zadowoleniem przyjmuje mianowanie dyrektorów agencji ds. zapobiegania korupcji i koordynowania walki z korupcją, a jednocześnie zwraca uwagę na pilną potrzebę udostępnienia zasobów finansowych i kadrowych niezbędnych do zagwarantowania, że agencja stanie się w pełni zdolna do działania; zachęca do podjęcia wszelkich wysiłków zmierzających do możliwie szybkiego podpisania umowy operacyjnej z Europolem;

21. jest zaniepokojony niewielkimi postępami w zakresie walki z praniem pieniędzy; wzywa

Parlament do przyjęcia niezbędnych poprawek legislacyjnych, które przyczynią się m.in. do poprawy zgłaszania podejrzanych transakcji bankowych, podwyższenia wskaźników zajęcia mienia nabytego w wyniku działalności przestępczej oraz zwiększenia skuteczności właściwych organów; apeluje o wzmocnienie departamentu analityki finansowej poprzez zwiększenie jego zdolności dochodzeniowych; podkreśla znaczenie ustanowienia struktur zarządzania zajętym mieniem i jego zachowania;

22. zauważa, że liberalizacja wizowa nie doprowadziła do zwiększenia liczby wniosków o azyl składanych przez obywateli Bośni i Hercegowiny w strefie Schengen oraz w Bułgarii i Rumunii; wyraża uznanie dla władz za ustanowienie na szczeblu dwustronnym i wielostronnym mechanizmów na wypadek zaobserwowania przez poszczególne państwa członkowskie tymczasowego wzrostu liczby wniosków o azyl;

23. wzywa władze Bośni i Hercegowiny do aktywnej ochrony i aktywnego promowania praw wszystkich grup i jednostek, które należy chronić przed bezpośrednią lub pośrednią dyskryminacją i przemocą; z niepokojem zauważa, że prawo w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji nie zostało wdrożone w dostatecznym stopniu, a przepisy prawne są niewystarczające; wzywa rząd i parlament Bośni i Hercegowiny do harmonizacji krajowych ram prawnych i instytucjonalnych z unijnymi i międzynarodowymi standardami w dziedzinie praw osób LGBT; wzywa władze Bośni i Hercegowiny do wzmocnienia i aktywnego zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego w kształtowanie i wdrażanie polityki w dziedzinie praw człowieka;

24. zauważa postępy osiągnięte w zakresie wdrażania strategii na rzecz Romów, a także plany działania na rzecz zapewnienia warunków mieszkaniowych i zatrudnienia; apeluje o dalsze wysiłki w tych obszarach, gdyż ludność romska wciąż jest dyskryminowania i żyje w trudnych warunkach;

25. podkreśla potrzebę skutecznego zwalczania handlu ludźmi we współpracy ze społecznością międzynarodową, ścigania sprawców, zapewnienia ofiarom ochrony i zadośćuczynienia oraz podniesienia stanu wiedzy na temat zapobiegania wtórnej wiktymizacji przez organy władzy i społeczeństwo; wzywa do pogłębienia współpracy i partnerstwa między właściwymi organami w różnych dziedzinach polityki oraz organizacjami pozarządowymi z kraju i regionu; apeluje o podniesienie stanu wiedzy sił policyjnych Bośni i Hercegowiny na temat handlu ludźmi poprzez opracowanie specjalnych sesji szkoleniowych; zachęca UE do ustawicznego wspierania działań w zakresie zwalczania handlu ludźmi i apeluje o pogłębienie współpracy w tym zakresie między DG ELARG, DG HOME i koordynatorem UE ds. przeciwdziałania handlowi ludźmi;

26. uznaje, że istnieją przepisy prawne gwarantujące prawa kobiet i równouprawnienie płci, lecz wyraża zaniepokojenie w związku z tym, że w tym zakresie osiągnięto jedynie niewielkie postępy; wzywa rząd Bośni i Hercegowiny, aby dążył do zwiększenia udziału kobiet zarówno na arenie politycznej, jak i na rynku pracy; ponadto zachęca rząd do zwiększenia wsparcia dla działań i inicjatyw ukierunkowanych na zwalczanie dyskryminacyjnych zwyczajów, tradycji i stereotypów, które ograniczają podstawowe prawa kobiet;

27. wzywa władze Bośni i Hercegowiny do zwalczania tego ekstremizmu, nienawiści

religijnej i przemocy w ścisłej współpracy ze społecznością międzynarodową; wyraża zaniepokojenie w związku z ekstremizmem wahabitów i innymi skrajnymi tendencjami w regionie zachodnich Bałkanów; z zadowoleniem przyjmuje piątkowe kazanie Wielkiego Muftiego Bośni, wygłoszone w listopadzie 2011 r., w którym potępił on terroryzm i przemoc (według niego − wrogie działania skierowane przeciwko islamowi), a także przyświecające im zasady i wartości, a następnie wezwał wszystkie odpowiedzialne organy tego kraju do podążania tą drogą; apeluje o podniesienie stanu wiedzy na temat wszelkich możliwych zagrożeń ekstremistycznych, ich zbadanie oraz eliminację w całym regionie Bałkanów;

28. wzywa władze Bośni i Hercegowiny, aby wzmocniły niezależne i różnorodne media wolne od nacisków politycznych oraz umożliwiły mediom swobodne informowanie o wydarzeniach we wszystkich częściach kraju; wyraża ubolewanie w związku ze stałą presją polityczną na krajowe media oraz groźbami wobec dziennikarzy; ponadto apeluje o rozwiązanie problemu znacznej politycznej i etnicznej fragmentaryzacji i polaryzacji mediów;

Ściganie zbrodni wojennych

29. wyraża uznanie dla władz Bośni i Hercegowiny – zarówno na szczeblu państwa, jak i jednostek administracyjnych – za szybką i adekwatną reakcję na żądania Międzynarodowego Trybunału Karnego dla Byłej Jugosławii (ICTY);

30. apeluje do wszystkich właściwych organów, aby zwiększyły zdolność prokuratur i sądów w całej Bośni i Hercegowinie do ścigania zbrodni wojennych, zredukowały dużą liczbę zaległych spraw dotyczących zbrodni wojennych, rozwiązały problem polegający na możliwości stosowania różnych kodeksów karnych, co powoduje nierówne wyroki, oraz by doprowadziły do przyspieszenia postępów w zakresie ochrony świadków i w zakresie wdrażania krajowej strategii dotyczącej zbrodni wojennych; podkreśla, że proces przekazywania spraw dotyczących zbrodni wojennych z sądów na szczeblu państwowym do innych właściwych instancji musi odbywać się przy zastosowaniu obiektywnych i przejrzystych kryteriów; potępia wszelkie motywowane politycznie ataki na orzeczenia Trybunału Bośni i Hercegowiny w sprawie zbrodni wojennych; wzywa władze Bośni i Hercegowiny do przyspieszenia postępowań karnych w sprawach dotyczących przestępstw seksualnych popełnionych w czasie wojny, a także do odpowiedniego zapewnienia ofiarom tych przestępstw sprawiedliwości i zadośćuczynienia;

31. z zadowoleniem przyjmuje opracowanie strategii skierowanej do ofiar przemocy seksualnej w czasie zbrodni wojennych w celu bezpośredniego zaoferowania tym ofiarom odpowiedniego zadośćuczynienia oraz udzielenia wsparcia ekonomicznego, społecznego i psychologicznego, w tym najwyższej jakości łatwo dostępnych usług w zakresie wsparcia psychicznego i fizycznego; wzywa władze Bośni i Hercegowiny do opracowania programów ochrony świadków oraz przeznaczenia na tego rodzaju ochronę odpowiednich środków; w związku z tym podkreśla, że potrzebne jest usprawnienie koordynacji między różnymi organami sądowymi oraz przyspieszenie procedur śledczych w sprawach o zbrodnie wojenne na tle seksualnym popełnione w czasie wojny; wzywa Komisję i innych międzynarodowych darczyńców, aby wspierali władze Bośni i Hercegowiny w osiągnięciu tych zamierzeń, przekazując środki finansowe i wiedzę fachową

z przeznaczeniem na pomoc ofiarom zbrodni wojennych na tle przemocy seksualnej;

32. jest zaniepokojony w związku z tym, że w Bośni i Hercegowinie nadal nie funkcjonuje na szczeblu państwowym areszt tymczasowy, w którym można by przetrzymywać więźniów skazanych za poważne przestępstwa, w tym za zbrodnie wojenne; wyraża zadowolenie z powodu pojmania Radovana Stankovicia, zbiega, który uciekł z więzienia w Foči po jego skazaniu przez Sąd Bośni i Hercegowiny na karę 20 lat więzienia za zbrodnie przeciwko ludzkości, w tym gwałty, zniewolenie i tortury;

33. wzywa władze Bośni i Hercegowiny do wspierania i realizacji trwałego powrotu uchodźców i uchodźców wewnętrznych, a także do przyjęcia odpowiedniej strategii; stanowczo zachęca władze lokalne do zapewnienia infrastruktury umożliwiającej pomyślne powroty; zachęca władze Bośni i Hercegowiny do dalszych wysiłków na rzecz procesu wdrażania deklaracji z Sarajewa w sprawie uchodźców przez podjęcie kluczowych wyzwań, takich jak zapewnienie opieki zdrowotnej, zatrudnienia i usług socjalnych;

34. w tym kontekście przypomina o znaczeniu pełnego wdrożenia strategii przeciwminowej; podkreśla, że przyszłe przepisy dotyczące działań przeciwminowych powinny należycie uwzględniać obowiązki dotyczące gromadzenia funduszy, zdolności administracyjne i kierownicze oraz koordynację środków w zakresie rozminowywania, co podkreśliła Komisja;

35. zauważa, że zgodnie z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego Bośni i Hercegowiny ustawa o obywatelstwie jest niezgodna z konstytucją; ponawia apel Trybunału Konstytucyjnego do Zgromadzenia Parlamentarnego o zmianę wspomnianej ustawy w ciągu sześciu miesięcy; wzywa do wdrożenia orzeczenia trybunału w trybie pilnym;

Edukacja

36. odnotowując pewne postępy w poprawie ogólnych ram edukacji, wzywa nowy rząd m.in. do poprawy koordynacji między 13 ministerstwami edukacji i departamentem edukacji w Dystrykcie Brczko, do ograniczenia fragmentaryzacji systemu edukacyjnego i do uczynienia szkół bardziej otwartymi;

37. uznając istotną rolę edukacji w tworzeniu tolerancyjnego społeczeństwa wieloetnicznego, apeluje do wszystkich rządów w Bośni i Hercegowinie o wspieranie otwartego, niedyskryminującego systemu edukacji oraz o zlikwidowanie segregacji poszczególnych grup etnicznych (dwie szkoły pod jednym dachem) przez tworzenie wspólnych programów edukacyjnych i klas zintegrowanych w całym kraju; wzywa Komisję do zbadania, czy celowe wsparcie UE mogłoby przyczynić się do likwidacji systemu edukacyjnego opartego na segregacji;

38. apeluje do nowego rządu oraz do właściwych organów na szczeblu jednostek, kantonów i Dystryktu Brczko o nasilenie działań w ramach planu dotyczącego potrzeb edukacyjnych Romów oraz zapewnienie odpowiednich środków finansowych na jego realizację; wzywa władze Bośni i Hercegowiny do wypracowania metod rejestracji urodzeń wszystkich dzieci romskich, aby umożliwić im zapisy do szkół;

39. podkreśla, że należy poprawić ogólną jakość edukacji z myślą o zaspokojeniu potrzeb rynku pracy; wzywa władze Bośni i Hercegowiny do zajęcia się brakami w kształceniu zawodowym w celu przyciągnięcia bezpośrednich inwestycji zagranicznych, a także do zadbania – m.in. z powodu konieczności ekonomicznej – aby rozpoczęto akredytowanie instytucji edukacyjnych, a agencje zajmujące się uznawaniem stopni naukowych i dyplomów stały się w pełni zdolne do działania;

40. apeluje do nowego rządu o poczynienie kroków koniecznych, aby odpowiednie zainteresowane strony w Bośni i Hercegowinie skorzystały w końcu z możliwości udziału w programach Unii Europejskiej dotyczących mobilności edukacyjnej, które są dla nich otwarte od 2007 r.;

41. wzywa władze do wyjaśnienia ram prawnych regulujących funkcjonowanie państwowych instytucji kulturalnych takich jak Muzeum Narodowe, Biblioteka Narodowa i Muzeum Historii oraz do zagwarantowania, że instytucje te zostaną zachowane;

Kwestie gospodarcze i społeczne

42. odnotowuje obniżenie się poziomu życia wraz ze wzrostem bezrobocia, w szczególności wśród młodych ludzi w wieku 18-24 lat; zdecydowanie uważa, że dobrobyt gospodarczy i perspektywy zatrudnienia, zwłaszcza dla ludzi młodych, mają kluczowe znaczenie dla dalszego rozwoju kraju; zwraca się do nowego rządu o przyspieszenie wzrostu gospodarczego, który był utrudniany przez ociężałą strukturę zarządzania, nadmiernie rozbudowaną i kosztowną biurokrację państwową oraz długotrwałe problemy związane z przestępczością zorganizowaną i korupcją;

43. zachęca przywódców państw i szefów przedsiębiorstw do dalszego dokładania wszelkich starań, aby przywrócić zaufanie inwestorów i stworzyć środowisko przyjazne dla biznesu, gdyż Bośnia i Hercegowina spadła na ostatnie miejsce w regionie pod względem klimatu dla inwestycji;

44. z zadowoleniem przyjmuje wdrożenie programu Small Business Act oraz wysiłki Rady Ministrów i jednostek administracyjnych zmierzające do zapewnienia małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP) środków wsparcia finansowego; podkreśla również potrzebę natychmiastowego stworzenia na szczeblu państwowym rejestru, w którym gromadzone byłyby statystyki dotyczące przedsiębiorstw, oraz jednego systemu rejestracji MŚP obowiązującego w całym kraju w celu ułatwienia rozwoju MŚP;

45. apeluje do nowego rządu oraz do rządów jednostek administracyjnych o zajęcie się w sposób skoordynowany skutkami kryzysu gospodarczego, utrwalenie rzetelnej polityki fiskalnej, a także przyjęcie budżetu państwowego na 2012 r. oraz ogólnych ram polityki fiskalnej na lata 2012-2014; za istotne uważa przyspieszenie tempa restrukturyzacji gospodarczej, w szczególności w Federacji; wzywa rząd do przeznaczenia odpowiednich środków budżetowych na zbliżające się wybory samorządowe w 2012 r.;

46. apeluje do nowego rządu o skoncentrowanie wysiłków na reformach niezbędnych w kontekście przystąpienia Bośni i Hercegowiny do Światowej Organizacji Handlu w celu promowania jeszcze bardziej pozytywnego otoczenia biznesowego i inwestycji zagranicznych;

47. ponownie apeluje do wszystkich zainteresowanych podmiotów, aby działały na rzecz pełnego utworzenia jednolitego obszaru gospodarczego w całym kraju przez wzmocnienie koordynacji polityki gospodarczej między rządami jednostek administracyjnych, usunięcie przeszkód w tworzeniu właściwych ram prawnych oraz sprzyjanie wytworzeniu się ogólnokrajowej konkurencji;

48. z zadowoleniem wita przyjęcie ustawy o pomocy państwa przez obydwie izby Zgromadzenia Parlamentarnego Bośni i Hercegowiny; zauważa, że ustawa ta jest jednym z wymogów umożliwiających wejście w życie układu o stabilizacji i stowarzyszeniu; wzywa władze do przyjęcia przepisów wykonawczych do tej ustawy zgodnie z dorobkiem prawnym;

49. zwraca się do nowego rządu o utworzenie skutecznego i zrównoważonego systemu pomocy społecznej, a także o lepsze adresowanie świadczeń socjalnych; wzywa władze Bośni i Hercegowiny, aby bardziej stanowczo zaangażowały się w sprawy takie jak polityka zatrudnienia, spójność społeczna i równość płci; za istotną uważa poprawę koordynacji między sektorami edukacji i rynku pracy w celu lepszego zaspokojenia potrzeb rynku pracy;

50. wzywa rząd państwowy i rządy jednostek administracyjnych, aby usunęły przeszkody przyczyniające się do niskiej mobilności pracowników w kraju, harmonizując prawo pracy oraz systemy emerytalne i systemy ochrony socjalnej między poszczególnymi jednostkami administracyjnymi oraz między kantonami, a tym samym wspierając większą mobilność i możliwość przenoszenia korzyści w całym kraju;

51. podkreśla, że Bośnia i Hercegowina ratyfikowała główne konwencje Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP) w sprawie praw pracowniczych oraz zmienioną Europejską Kartę Społeczną; zwraca uwagę na fakt, że prawa pracownicze i prawa związków zawodowych wciąż pozostają ograniczone, i wzywa rząd Bośni i Hercegowiny do dalszego zwiększania tych praw oraz do podjęcia działań zmierzających do harmonizacji odnośnych ram prawnych w całym kraju;

52. wzywa Komisję do zaproponowania szczegółowego planu działania na rzecz zwiększenia mobilności studentów, stażystów i pracowników oraz zapewnienia im lepszego dostępu do rynku pracy i usług edukacyjnych w Europejskim Obszarze Gospodarczym, w tym do programów na rzecz migracji cyrkulacyjnej w poszukiwaniu pracy;

Współpraca regionalna

53. wyraża uznanie dla Bośni i Hercegowiny za jej czynną rolę w procesie realizacji deklaracji z Sarajewa, a także przyjęcie wspólnego oświadczenia ministrów zagranicznych Bośni i Hercegowiny, Serbii, Chorwacji i Czarnogóry odnoszącego się do zakończenia przesiedleń i do wypracowania trwałych rozwiązań dla znajdujących się w niestabilnej sytuacji uchodźców i uchodźców wewnętrznych;

54. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki na rzecz rozwiązania nieuregulowanych problemów między Bośnią i Hercegowiną, Serbią oraz Chorwacją, a także intensyfikację tych wysiłków w ostatnich kilku miesiącach; zachęca wszystkie strony, w tym władze Bośni i Hercegowiny, do zwracania szczególnej uwagi na współpracę dwustronną i regionalną

w dziedzinie sądownictwa i bezpieczeństwa;

55. odnotowując, że Bośnia i Hercegowina oraz Serbia nawiązały stosunki dobrosąsiedzkie, wzywa Bośnię i Hercegowinę, aby nie odraczała podpisania protokołu dotyczącego wymiany dowodów w sprawach zbrodni wojennych oraz nawiązała ściślejszą współpracę w tej newralgicznej dziedzinie; z zadowoleniem przyjmuje jednak umowę dwustronną między Bośnią i Hercegowiną a Serbią w sprawie współpracy dotyczącej wymiany informacji w zakresie walki z przestępczością zorganizowaną, z przemytem narkotyków i organów ludzkich i handlem nimi, z nielegalną migracją oraz z terroryzmem;

56. wzywa rząd Bośni i Hercegowiny oraz kraje z nią sąsiadujące do przyjęcia wszelkich możliwych środków w celu rozwiązania sporów granicznych z państwami sąsiadującymi za pomocą umów dwustronnych albo innych środków; podkreśla, że kwestie dwustronne powinny zostać rozwiązane przez zainteresowane strony w duchu dobrych stosunków sąsiedzkich oraz z uwzględnieniem ogólnych interesów UE;

57. uznając, że przystąpienie Chorwacji do UE będzie miało również wpływ na stosunki dwustronne, zwraca się do władz Bośni i Hercegowiny o dołożenie wszelkich starań w celu dostosowania odpowiedniego prawodawstwa Bośni i Hercegowiny na poszczególnych szczeblach zarządzania do prawodawstwa UE w dziedzinie weterynarii, bezpieczeństwa fitosanitarnego i bezpieczeństwa żywności, a także o unowocześnienie lub utworzenie infrastruktury niezbędnej do obsługi szeregu przejść granicznych z Chorwacją w celu ułatwienia kontroli granicznych wymaganych przez UE;

58. wyraża niepokojenie w związku z tym, że Bośnia i Hercegowina, jako jedyne państwo w regionie, nie zezwala na wjazd obywateli Kosowa na swoje terytorium; w związku z tym wzywa władze Bośni i Hercegowiny, by akceptowały dokumenty podróży obywateli Kosowa, umożliwiające im wjazd na terytorium kraju, tak jak uczyniła to Serbia i inne kraje;

°

°°

59. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Radzie, Komisji oraz rządom i parlamentom Bośni i Hercegowiny i jej jednostek administracyjnych.